

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 20/13
v Luxemburgu 28. februára 2013

Rozsudky vo veciach C-473/10, C-483/10, C-555/10 a C-556/10
Komisia/Maďarsko, Španielsko, Rakúsko a Nemecko

Maďarsko a Španielsko si nespĺnili povinnosti, ktoré im vyplývajú z práva Únie v odvetví železničnej dopravy

Naopak rakúska a nemecká právna úprava v danej oblasti sú v súlade s právom Únie

V dôsledku liberalizácie odvetvia železničnej dopravy v Európskej únii sú členské štáty povinné zabezpečiť podnikom z tohto odvetvia spravodlivý a nediskriminačný prístup k železničnej sieti. V tejto súvislosti už nemôžu výkon niektorých funkcií, ktoré sú považované za základné, zabezpečovať tradičné železničné podniky členských štátov, ale má sa zveriť nezávislým manažérom infraštruktúry. Tieto funkcie zahŕňajú v podstate vydávanie licencií železničným podnikom, ktoré im umožňujú prístup k železničnej sieti, pridelovanie železničných trás a stanovovanie poplatkov, ktoré hradí dopravný podnik za používanie siete.

Prejednávané veci patria do série žalôb o nesplnenie povinnosti¹ podaných Komisiou proti niekoľkým členským štátom z dôvodu, že si nespĺnili povinnosti, ktoré im vyplývajú zo smerníc upravujúcich fungovanie odvetvia železničnej dopravy². V predmetnom prípade Súdny dvor rozhodoval o žalobách podaných proti Maďarsku, Španielsku, Rakúsku a Nemecku.

C-473/10, Komisia/Maďarsko

V oblasti pridelovania železničných trás Komisia vytýka Maďarsku, že zverilo riadenie dopravy dvom tradičným železničným podnikom, a to MÁV a GySEV, a nie nezávislému subjektu.

Vo svojom rozsudku vyhlásenom v dnešný deň Súdny dvor konštatuje, že za súčasť základnej funkcie pridelovania vlakových trás sa považujú činnosti administratívnej povahy, ktoré sa týkajú navrhovania, prijímania cestovného poriadku a pridelovania jednotlivých vlakových trás *ad hoc*. Naopak riadenie dopravy zahŕňa činnosti, ktoré patria do riadenia infraštruktúry a nespočíva v prijímaní rozhodnutí o pridelení vlakových trás, ale v realizácii alebo vykonaní takýchto rozhodnutí. Z tohto dôvodu **riadenie dopravy nemožno považovať za základnú funkciu a možno ním teda poveriť železničné podniky, tak ako je to v Maďarsku**. Tiež platí, že hoci stanovovanie poplatku, ktorý majú dopravné podniky zaplatiť za používanie siete, predstavuje základnú funkciu, samotným vyberaním tohto poplatku a jeho fakturáciou možno poveriť tradičné subjekty.

Na druhej strane Súdny dvor uvádza, že Maďarsko si nespĺnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo smernice 2001/14, lebo nestanovilo podmienky zaručujúce finančnú rovnováhu manažérov infraštruktúry, ani nestanovilo opatrenia na podnecovanie manažérov infraštruktúry k znižovaniu

¹ Ide o veci [C-473/10](#), Komisia/Maďarsko; [C-483/10](#), Komisia/Španielsko; [C-512/10](#), Komisia/Poľsko; [C-528/10](#), Komisia/Grécko; [C-545/10](#), Komisia/Česká republika; [C-555/10](#), Komisia/Rakúsko; [C-556/10](#), Komisia/Nemecko; [C-557/10](#), Komisia/Portugalsko; [C-625/10](#), Komisia/Francúzsko; [C-627/10](#), Komisia/Slovensko; [C-369/11](#), Komisia/Taliansko, a [C-412/11](#), Komisia/Luxembursko.

² Smernica Rady 91/440/EHS z 29. júla 1991 o rozvoji železníc Spoločenstva (Ú. v. ES L 237, s. 25; Mim. vyd. 07/001, s. 341), zmenená a doplnená smernicou 2001/12, a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/14/ES z 26. februára 2001 o pridelovaní kapacity železničnej infraštruktúry a vyberaní poplatkov za používanie železničnej infraštruktúry (Ú. v. ES L 75, s. 29; Mim. vyd. 07/005, s. 404), zmenená a doplnená smernicami 2004/49/ES a 2007/58/ES.

prevádzkových nákladov a nákladov za používanie infraštruktúry a príslušných poplatkov. Súdny dvor tiež rozhodol, že Maďarsko porušilo uvedenú smernicu tým, že nezabezpečilo, že poplatky vyberané manažermi infraštruktúry sa rovnajú nákladom, ktoré sú priamo vynaložené na prevádzku vlaku.

C-483/10, Komisia/Španielsko

Pokiaľ ide o túto žalobu, Súdny dvor v prvom rade pripomína, že hoci sú členské štáty oprávnené zriadiť spoplatňovací rámec, musia rešpektovať nezávislosť riadenia manažéra infraštruktúry a zveriť mu úlohu spočívajúcu v stanovovaní poplatku za používanie infraštruktúry. V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že Španielsko si tým, že právo určiť tento poplatok vyhradilo štátu, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo smernice 2001/14.

Súdny dvor ďalej zdôrazňuje, že členské štáty majú zaviesť v systéme spoplatňovania systém zvyšovania výkonnosti, ktorý má podporiť minimalizáciu porúch a zvyšovanie výkonnosti železničnej siete. Hoci španielska právna úprava stanovuje možnosť zohľadniť úvahy týkajúce sa zlepšenia výkonnosti a rozvoja siete, nestačí to na splnenie požiadavky skutočne vytvoriť systém zvyšovania výkonnosti.

Súdny dvor tiež rozhodol, že španielska právna úprava, ktorá priznáva verejným orgánom v prípade prekryvania žiadostí o tú istú hodinovú vlakovú trasu alebo ak je sieť plne vyťažená právo stanoviť priority priradovania pre rôzne druhy služieb na každej trase s prihliadnutím najmä na služby nákladnej dopravy, je v rozpore so smernicou 2001/14. Táto smernica výslovne stanovuje, že členské štáty stanovia špecifické pravidlá pridelovania kapacity a že len manažér infraštruktúry môže v určitých prípadoch uprednostniť niektoré služby.

Napokon Súdny dvor konštatuje, že španielska právna úprava, ktorá v prípade, že dôjde k prekryvaniu žiadostí o tú istú hodinovú vlakovú trasu alebo ak je sieť plne vyťažená, zohľadňuje kritérium skutočného používania siete ako kritérium na pridelovanie kapacity infraštruktúry, pričom zohľadnenie skutočného využívania siete nie je podmienené uzavretím rámcovej dohody, je v rozpore so smernicou 2001/14. Smernica 2001/14 stanovuje, že ak medzi manažérom infraštruktúry a železničným podnikom nebola uzavretá rámcová dohoda v súlade so smernicou, možno kapacitu infraštruktúry používať len na jedno obdobie platnosti cestovného poriadku siete. Okrem toho Súdny dvor rozhodol, že takéto kritérium pridelovania je diskriminačné v rozsahu, v akom vedie k zachovaniu výhod pre obvyklých používateľov a k zabráneniu prístupu nových subjektov k atraktívnejším vlakovým trasám.

C-555/10, Komisia/Rakúsko, a C-556/10, Komisia/Nemecko

Súdny dvor v plnom rozsahu zamietol žaloby podané Komisiou proti Rakúsku a Nemecku.

Komisia tvrdila, že smernice umožňujú členským štátom začleniť nezávislého manažéra infraštruktúry do holdingu, ktorého súčasťou sú aj železničné podniky, len ak budú prijaté doplňujúce opatrenia, ktoré zaručia nezávislosť riadenia. Podľa Komisie Rakúsko a Nemecko, ktoré začlenili svojich manažérov infraštruktúry, teda ÖBB-Infrastruktur a Deutsche Bahn Netz, do holdingovej spoločnosti, takéto opatrenia neprijali.

Súdny dvor však túto výhradu zamietol. Pripomína, že aby ÖBB-Infrastruktur a Deutsche Bahn Netz mohli zabezpečiť spoplatňovacie a pridelovacie funkcie, musia byť svojou právnou formou, organizačne a rozhodovacími právomocami nezávislé od svojich holdingových spoločností. Ukázalo sa, že tieto dve spoločnosti majú samostatnú právnu subjektivitu a tiež vlastné orgány a personálne a materiálne zdroje, ktoré sú odlišné od orgánov a personálnych a materiálnych zdrojov ich holdingových spoločností. Okrem toho Súdny dvor konštatuje, že doplňujúce opatrenia uvádzané Komisiou nie sú uvedené v citovaných smerniciach, takže nemožno od členských štátov vyžadovať, aby ich prebrali.

Súdny dvor odmieta aj argumentáciu Komisie, podľa ktorej si Nemecko nesplnilo svoje povinnosti pokiaľ ide o spoplatňovanie a zavedenie mechanizmu na znižovanie nákladov spojených so službami infraštruktúry a úrovne prístupových poplatkov.

UPOZORNENIE: Žalobu o nesplnenie povinnosti smerujúcu proti členskému štátu, ktorý si nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce z práva Únie, môže podať Komisia alebo iný členský štát. Ak Súdny dvor určí, že došlo k nesplneniu povinnosti, dotknutý členský štát je povinný bezodkladne vykonať rozsudok. Ak sa Komisia domnieva, že členský štát nevykoná rozsudok, môže podať novú žalobu s návrhom na uloženie peňažných sankcií. Avšak v prípade neoznámenia opatrení na prebratie smernice Komisii môže Súdny dvor na návrh tejto inštitúcie uložiť sankcie v štádiu prvého rozsudku.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Úplné znenie rozsudkov ([C-473/10](#), [C-483/10](#), [C-555/10](#) a [C-556/10](#)) sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Fotografie z vyhlásenia rozsudku sú k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106